

ANTONI LLORENS, CONSELLER DELEGAT DE LAUREN FILMS

Text: BEA CABEZAS / Fotos: MARC VILA

"Sense indústria no hi ha cinema"

Antoni Llorens (Cambrils, 1940) fa vint anys que està al davant de la productora, distribuïdora i exhibidora catalana Lauren Films. Aquest amant del cinema ha presentat més de sis-cents films i ha posat en marxa un centenar de sales.

Quan anava a l'escola volia ser capellà. Ja a la universitat va deixar volar la imaginació i somiava entre ser pilot d'aviació o artista. Però després de ser suspès a l'Institut del Teatre ("per discutir amb els professors i ser massa rebel") va decidir de muntar la seva empresa independent dedicada al setè art. Vint anys han passat des que aquest amant del cinema va fundar Lauren Films. D'aquesta aventura empresarial, en va néixer l'actual productora, distribuïdora i exhibidora catalana, formada per quatre-cents treballadors (que abans de gaire segurament seran sis-cents), que ha presentat més de sis-cents films i ha posat en marxa un centenar de sales d'exhibició. Però el fet diferencial de Lauren Films és que ha apostat per la qualitat i per donar l'oportunitat de veure en català, tant productes autòctons (com *Gràcies per la propina*, de Francesc Bellmunt), com films estrangers (com ara *El pacient anglès* o el gran èxit de Roberto Benigni, *La vida és bella*).

—Com s'ho fa una empresa dedicada al cinema per sobreviure vint anys a Catalunya?

—El secret d'una empresa és el funcionament d'un equip, el sacrifici, el treball i la intuïció. I, evidentment, els fracassos, que també són importants, perquè una empresa pugui rectificar en el seu moment —i a vegades són la controvèrsia de tota la competència que hi ha en aquest medi—. Però això vol dir que treballant amb consciència es poden arribar a assolir uns objectius. No és

un camí de flors ni violes, és un camí bastant dur, de carro, gens asfaltat. Però s'ha de fer una mica de sacrifici perquè és un negoci molt especulatiu, amb connotacions d'art. I negoci i art són dos conceptes molt diferents. L'art és individualista i la indústria és col·lectiva. Entre la cosa individual i la col·lectiva sempre salta una espurna.

—I com es troba l'equilibri entre dos móns tan antagònics com el de l'art i el de la indústria?

—La combinació d'art i negoci no és normal en característiques d'empresa, per això és tan difícil. El 5% és creació i el 95%, especulació. Però és divertida, és l'aspecte més diferencial d'aquesta feina. Consisteix a atacar i a contraatacar. Sempre estàs amb l'ai al cor, com un actor, per si les pel·lícules bones funcionaran, per si no trobes films per a distribuir... És creació amb un contorn d'indústria. Seria important que els bankers fossin productors de cinema; podrien aportar-hi un gran capital, però s'han acostumat a tractar una matèria diferent.

—Amb què ha ensopegat en aquest camí de carro?

—Amb tot: incomprensió, mala informació, malícia. Però el fet més important és que, al mig del

camí, no hi he trobat cap roc gaire gros, possiblement perquè abans l'he anat desfent. Ho he superat coneixent el meu entorn, amb honestetat, creativitat, formant un equip de gent. Una empresa de cinema és com un equip de futbol, que sempre té jugadors bons i dolents; per això salten espurnes entre positiu i negatiu. Si tot fos positiu, potser seria

"De primer s'hi ha de posar ia indústria, després la llengua. És com els catalans, si no hi ha catalans no hi ha llengua catalana. Falta la base per a fer les coses. Al cinema català, li manca fer més sòlida aquesta base."

avorrit, però si tot fos negatiu, seria destructor. Fins i tot la crítica, si és constructiva, hi és necessària, en aquest camp.

—*De quina de les coses aconseguides aquests vint anys se sent més orgullós?*

—De ser viu. Mai una persona no és la perfecció, no és Déu. Mai no puc dir que sóc millor que els altres, perquè sóc una persona per a la qual cada dia és un nou dia. Aquests alts i baixos t'ajuden a mantenir-te i et recorden que fa vint anys que construeixes la teva empresa. Però no hi no penso, en els vint anys; és com si només n'haguessin passats dos. Perquè quan treballes en una cosa que t'agrada, per molts sacrificis que facis, xales amb la feina. La cosa més important és conèixer fins on pots arribar. Has de provar les teves capacitats, no solament creatives, sinó també d'empresa.

—*Som un país que s'arrisca poc?*

—El risc és constant, però passa que el risc en cinema és molt més divertit, perquè no és solament numèric, també és filosòfic, intuïtiu. En cinema, si el negoci es fa equilibradament, pot ser un bon desenvolupament econòmic per als inversors; això sí, han de creure en l'empresa, o bé en l'individu que mena l'empresa. El meu pare deia que és la persona qui fa el negoci, no el negoci qui fa la persona. Jo sempre crec en la persona, no importa el seu color, religió o política, crec en si és treballadora, honesta...

—*Quedar-se a Catalunya fent cinema també és un risc...*

—Muntar una empresa a Barcelona era una necessitat pròpia, com a ciutadà català. Si tots ens n'anéssim a Madrid, no tindríem res —encara que, si és necessari, te n'hauries d'anar—. Gairebé tot el cinema ha passat a Madrid. Barcelona era una capital del cinema, però ha passat tot a Madrid. És una qüestió polític-econòmica.

Abans les companyies americanes eren aquí, però és clar, amb la idea de centralitzar-ho tot a Madrid, evidentment les companyies americanes se n'han anat a Madrid, perquè era molt més fàcil. Aquí resten molt pocs catalans que es dediquin al cinema.

—*Com ha canviat la situació de la indústria cinematogràfica a Catalunya aquests vint anys?*

—Hi ha hagut una transformació total, d'una indústria familiar a una indústria competitiva, sense haver-hi diferències de participació. L'entorn s'ha fet més inhumà, anem més a l'estil americà.

—*I això és positiu o negatiu?*

—Per mi, és dolent al cent per cent. Penso com un americà, però el meu cor és català. Hi ha d'haver una mica de totes dues coses. Segons un neuròleg, la suma de la sensibilitat i el raonament fa la in-

tel·ligència. I crec que té raó. És un concepte humà. Els sentiments humans són importants, i el cinema s'hi basa. El cinema és com l'església o com la consulta d'un psiquiatre: hi busques l'esperança, allò que voldries fer, que t'agradaria ser. Fins i tot les esglésies són com els multicinemes. Quan entres en una església hi veus, a l'entrada, la capella de Sant Jordi, la de Montserrat i la de Santa Rita. Cadascú va a la seva i n'hi ha que també tenen *overbooking*. L'element més important és la comunitat.

—*Què ha millorat en el cinema?*

—Ha millorat la tecnologia, sobretot el so. En el cinema les revolucions han estat: el so, el color, el cinemascop i ara el so dolby estèreo. Ara només falta el 3D sense ulleres, que seria la perfecció. Seria la divinitat, trobar-te dins la pel·lícula. Seria la perfecció del que és el setè art.

—*I en la producció?*

—En la producció hi ha hagut un mal enfocament, políticament, amb la conseqüència que els professionals també pateixen d'aquest mal enfocament. Quan una persona inverteix quelcom a costa dels altres i ningú no li exigeix res, la cosa més important és treure diners. La culpa, també la tenen alguns professionals que se n'aprofiten. Tots hi tenim culpa, però principalment el govern. De primer s'hi ha de posar la indústria, abans que la llengua. És com els catalans: si no hi ha catalans, no hi ha llengua catalana. Doncs, si no hi ha cinema, no hi ha cinema català. Falta la base per a fer les coses. Passa com a l'església, que abans s'hi deia la missa en llatí i després va passar al castellà i al català, però l'església ja era consolidada, ja tenia l'estructura. Al cinema català, li falta fer més sòlida aquesta estructura. Per ser català no s'ha de portar barretina ni la bandera als calçotets, com fan els americans. Ser català és una forma de ser i de viure. És el convenciment de ser català. És una qüestió de sentiments. De contingut, no de forma.

—*Alguns es queixen que el doblatge en català no és rendible.*

—Rendible o no rendible, depèn de la convicció de cadascú. El català va al cinema que té més a prop o que li agrada més perquè va a veure cinema, no perquè sigui en català. Falta convenciment. Hi ha molta gent que és del Barça i va al camp de l'Espanyol, encara que la cosa bonica és anar al camp del Barça i viure'n tota la litúrgia.

—*I com ha evolucionat la competència entre els productes de Hollywood i els de casa?*

—Hi ha hagut un procés molt fort. Han desaparegut el que eren els grans estudis americans durant

"S'ha passat d'una indústria familiar a una indústria competitiva. Anem cap a l'estil americà. Això, per mi, és dolent. Penso com un americà, però el meu cor és català. En el cinema ha d'haver-hi raó i sensibilitat."

aquesta dècada, com la Metro o la Fox. Cadascuna tenia els seus actors, els seus procediments... Ara les productores fan de distribuïdores internacionals. Avui dia, de bo i dolent, tant en pot tenir un estudi independent com una multinacional. És qüestió de gestió, de rapidesa, de vista. L'independent té una virtut que no té l'americà, i a la inversa. L'independent decideix per ell mateix. La multinacional entra en el negoci jeràrquic i això no fa àgil l'adquisició de les coses. Però, és clar, el risc d'una multinacional és de l'1%, i el d'un independent del 100%. És una mica com David i Goliat, i encertar el cop de roc. Aquí, a Catalunya, també han destruït el plantejament industrial del cinema. Aquí no s'ha fet indústria, s'ha fet cinema per cultura. Però el cinema és com un quadre, en què a vegades predomina més el vermell i a vegades el blau. En una pel·lícula a vegades domina més la part cultural, unes altres la part social i en unes altres encara l'entreteniment.

Els xicots que juguen amb maquetes volen veure efectes especials, films que no expliquen res, però és el seu raonament. Els films depenen de la cultura de cadascú. Per això no crec en la igualtat. A l'un, li agrada un film de l'oest, i a l'altre, d'amor. La pel·lícula, la fa cadascú segons la seva cultura, la seva religió i les seves idees.

—*Què caldria per a tenir, finalment, una indústria sòlida?*

—S'ha de començar. Lauren Films vol fer quelcom, però si no té ningú al darrere, algú que hi ajudi i fidels que segueixin, no podrà fer res. Ara, com a mínim ho hem intentat. No t'han d'estimar tots, amb un que t'estimi ja n'hi ha prou. El meu pare deia que no em dediqués mai a la política, perquè el poder em manipula. El problema d'aquest món és néixer cabra, però no en el sentit de ser boig, sinó de ser independent. Quan et dediques a l'entreteni-

—**Què pot fer la política per la indústria cinematogràfica?**

—**Els catalans ens recolzem massa en la política. Allò que manca són productores i distribuïdores. S'ha d'entendre que el cinema és una qüestió d'empresa. I polítics i empresaris són diferents. L'empresari s'arrisca cada dia i el polític cada quatre anys. Els polítics acabaran transformant tota la indústria cinematogràfica en grups multinacionals, com es transforma tot en el sistema econòmic.**

ha tantes pel·lícules bones i dolentes com abans. La vida són cicles, transformacions. També la literatura ha canviat. Abans la gent no deia tantes paraules, per exemple. La transformació en el cinema és de forma, no de continguts. Les pel·lícules continuen parlant dels temes de sempre: amor, guerra, amistat... És com un còctel, que segons la barreja té un gust o un altre, però els ingredients són els mateixos. Per tant, el cinema de demà tindrà una forma diferent, però el fons serà el de sempre.

—*Què demanaria al cinema?*

—Salut, salut política, social i industrial, perquè n'és la base. Sense salut no es pot fer gaire res. Per mi, és la pedra filosofal. El meu final és com el *Titanic*, t'agrada la pel·lícula, però saps com ha d'acabar, m'agrada la vida, però sé que al final m'he de morir. Però mai no s'ha de perdre la il·lusió, és la base del cinema.

ment, per molt independent que vulguis ser, has de saber què vol la gent. Sense perdre la dignitat, és clar, això mai.

—*Com veu Lauren Films els vint anys vinents?*

—Depèn de la meua feina i del meu voltant, en aquest cas com a empresa. Perquè, per bon entrenador que sigui, si no tinc bons jugadors, no serveix de res. Si fem com hem anat fent aquests vint anys, Lauren prosseguirà. Però no penso en el futur, penso en l'avui i en el demà. Quan arribes a una edat has de morir-te cada nit i ressuscitar l'endemà al matí. Reencarnar-te cada dia.

—*Com serà el cinema de demà?*

—El cinema, com qualsevol indústria, s'ha reconvergit. Com a cultura també s'ha convertit. Hi ha molta gent que, com que no va al cinema, perd aquesta evolució i es queda a casa mirant les pel·lícules de John Ford. Si la gent visqués una mica més el seu entorn, si no tanqués tant la comunicació, entendria millor el cinema d'avui. Avui hi

